

Strategi för utvecklingssamarbete

Turkiet

2005 – 2009

REGERINGSKANSLIET

UD

REGERINGEN

Regeringsbeslut

III:l

2005-06-22

UD2005/35532/EU

Utrikesdepartementet

Styrelsen för internationellt
utvecklingssamarbete

105 25 STOCKHOLM

Strategi för utvecklingssamarbetet med Turkiet

1 bilaga

Ärendet

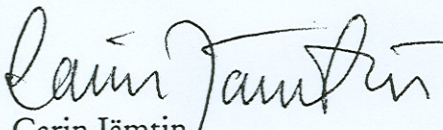
Genom beslut den 21 april 2005 uppdrog regeringen åt Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida) att utarbeta förslag till ny strategi för Sveriges utvecklingssamarbete med Turkiet för perioden 1 juli 2005-31 december 2009.

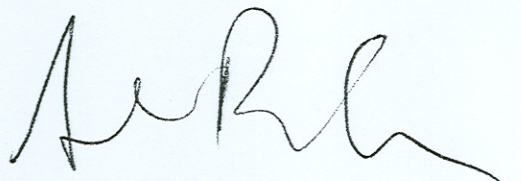
I skrivelse daterad den 23 april 2005 har Sida överlämnat ett förslag till strategi för utvecklingssamarbetet med Turkiet för perioden 2005-2009.

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att utvecklingssamarbetet med Turkiet för perioden 2005-2009 skall bedrivas i enlighet med bifogade strategi.

På regeringens vägnar

Carin Jämtin

Andreas Bengtsson

coll/m

Strategi för utvecklingssamarbetet med Turkiet 2005-2009

1 SAMMANFATTNING

Regeringen avser inleda ett program för ökade kontakter med det turkiska samhället. Utvecklingssamarbetet blir en av huvudkomponenterna i programmet. Föregående landstrategi omfattade 10 MSEK genom Sida och 14 MSEK via Sektionen för turkiskt-svenskt samarbete vid Generalkonsulatet i Istanbul. Denna samarbetsstrategi för Turkiet 2005-2009 omfattar totalt 45 MSEK årligen, varav 15 MSEK för Sektionen.

Samarbetet med Turkiet kommer att präglas av landets förhandlingar om medlemskap i den Europeiska Unionen, som inleds hösten 2005. EU-kommissionen har efterlyst en aktiv dialog mellan medlemsländerna och Turkiet för att stödja reformarbetet och öka det mellanfolkliga utbytet, inte minst på det civila samhällets nivå. Det område som stått mest i fokus under EUs tidigare dialog är de mänskliga rättigheterna, där kvinnors rättigheter, minoritetsfrågor och tortyr särskilt uppmärksammas. Landets ekonomi är förhållandevis god, även om problem bl a med korruptionen kvarstår. Inkomsterna är ojämnt fördelade och främst är det landets sydöstra delar som är missgynnade. Biståndet är en marginell del av ekonomin. EU är den största givaren i landet, med ett brett program för införande av EU:s regelsystem samt investeringar.

Det svenska utvecklingssamarbetet genom Sida har främst stött arbetet med att främja de mänskliga rättigheterna. Sektionen i Istanbul har framför allt engagerat sig i projekt som rör EU-processen och ett brett utbyte mellan Sverige och Turkiet.

Inom ramen för det övergripande målet för svenskt utvecklingssamarbete skall målet för det framtida samarbetet med Turkiet vara att stärka den fortsatta demokratiseringsprocessen och respekten för de mänskliga rättigheterna samt bidra till att Turkiet blir väl förankrat i europeiska värdegemenskap och samarbetsstrukturer. De goda erfarenheterna från tidigare insatser och aktiv medverkan av det svenska samhället är utgångspunkter för det framtida samarbetet. Verksamheten skall ha två huvudinriktningar; stöd till de mänskliga rättigheterna och samarbete till stöd för Turkiets integration i Europa.

2 NYA FÖRUTSÄTTNINGAR

EUs beslut i december 2004 att inleda förhandlingar om medlemskap med Turkiet innebär ett nytt läge för landet. Det positiva beskedet öppnar dörren till en lång och omfattande process där Turkiet ska anpassa område efter område inom landets administration och juridiska system till EU's regelverk (acquis communautaire) och uppfylla Köpenhamnskriterierna fullt ut.

I sin rekommendation konstaterade EU-kommissionen att det finns ett flertal områden i behov av genomgripande reformer. Situationen i sydöstra Turkiet måste normaliseras. Kurdernas rättigheter, kvinnors rättigheter, jämställdhet, religionsfrihet, fackliga rättigheter och kampen mot tortyr utpekades som områden i behov av särskild uppmärksamhet. EU-kommissionen rekommenderar vidare en intensifierad dialog mellan EUs institutioner och medlemsstater och Turkiet på ett flertal områden, och att det civila samhället ska spela en viktig roll i denna dialog. Europaparlamentet har också poängterat vikten av stöd till enskilda organisationer som arbetar med mänskliga rättighetsfrågor i Turkiet.

Ekonomisk utveckling

Turkiet utgör bl.a. genom sin storlek en helt annan utmaning för EU än de övriga kandidatländerna. Med sina cirka 70 miljoner invånare är landet befolkningsmässigt nästan lika stort som Tyskland. Den ekonomiska utvecklingen i Turkiet är positiv, även om det finns stora regionala skillnader. BNP-tillväxten är en av de högsta i världen med 9,9 % tillväxt under 2004. Den högsta tillväxten finns inom exportsektorn. Inflationen understeg för första gången på 30 år 10 % år 2004. Utländska investeringar är fortfarande begränsade men förhoppningarna är stora att medlemskapsförhandlingarna ska leda till inflöde av nytt kapital. En uppgörelse med IMF om för ekonomin nödvändiga fortsatta lån är på väg att slutas. Den ekonomiska utvecklingen bedöms vara på rätt väg och Turkiet hävdar att landet kommer att uppfylla de s.k. Maastricht-kriterierna redan 2007. Den ekonomiska bilden är dock inte entydigt positiv. Arbetslösheten är fortsatt hög och de regionala skillnaderna är stora. Korruption är ett annat utbredd problem inom många samhällssektorer i Turkiet, trots att landet de senaste åren antagit flera nya lagar för att bekämpa den. Bl a lyfts problem med korruption bland politiker, i rättssystemet och i sjukvården fram i en rapport av Transparency International.

Ett annat problem är att inkomsterna i Turkiet är ojämnt fördelade. Vissa regioner i väst har inkomster på EU-nivå, medan några regioner längst i öst ligger på samma nivå som de minst utvecklade länderna i världen. I UNDPs Human Development Index 2004 placerar sig Turkiet sämst bland OECD-länderna och övriga EU-kandidatländer. Landet hamnar efter länder som Albanien, Azerbajjan, Georgien, Ryssland och Ukraina. Den låga placeringen beror i huvudsak på att nivån på offentliga system för hälsa och utbildning är bristfällig. I arbetet med att uppfylla FN:s millenniemål ligger landets största utmaningar på det sociala området, där särskilt hälsa och utbildning kommer att kräva stora investeringar. Hiv/aids är ännu inget

stort problem i Turkiet. Andelen som lever med hiv/aids i åldersgruppen 15-49 år är mindre än 0,1 procent.

Mänskliga rättigheter

Mänskliga rättigheter var en av stötestenarna för EU:s godkännande av Turkiet som kandidatland. Under de senaste två åren har stora reformer initierats och utvecklingen går i positiv riktning, även om mycket återstår att göra. Sedan december 2003 har Turkiet varit anslutet till FN:s grundläggande MR-konventioner. Dessa har dock inte genomförts till fullo, och kränkningar av de mänskliga rättigheterna rapporteras fortsatt på flera områden.

Tortyr och övervåld från ordningsmakten förekommer fortfarande i Turkiet, men landet har under de gångna två åren börjat göra allvar av sina löften om nolltolerans. Framför allt finns det juridiska ramverket för att motverka tortyr nu på plats. Enligt en EU-rapport förekommer dock tortyr, även om den inte längre är systematisk, och förövarna lagförs alltför sällan.

I Turkiet finns tre officiellt erkända religiösa minoriteter, grekisk-ortodoxa, armenier (ortodoxa och katolska) och judar. Ingen av de övriga folkgrupperna i landet, som t ex assyrier/syrianer, romer och kurder, är officiellt erkända minoriteter. Kurderna utgör omkring 20 % av befolkningen. De är den dominerande folkgruppen i sydöstra Turkiet, men finns spridda över hela landet och i alla samhällsskikt. Det finns också kurdiska internflyktingar som bor i kåkstäder i anslutning till de största städerna. Kurderna har bl a drivit frågan om rätten till det kurdiska språket. Sedan 2002 kan privata språkinstitut bedriva undervisning i det kurdiska språket, och 2004 öppnade den första kurdiska språkskolan i Batman i sydöstra Turkiet. En gradvis öppning för kurdiska program i radio och TV är på gång, men fortfarande är möjligheterna att använda det kurdiska språket begränsade.

Jämställdhet, särskilt kvinnors och flickors rättigheter, är ett eftersatt område i Turkiet. De regionala skillnaderna är stora. Bristerna är störst när det gäller hälsa och utbildning. I de fattigaste regionerna är 65 % av kvinnorna analfabeter och bara hälften av flickorna går i skolan. Som kontrast går i princip alla barn i skolan i västra Turkiet. Mindre än 5 % av parlamentsledamöterna är kvinnor och i näringslivet är kvinnorepresentationen på samma låga nivå. Under 2004 skärptes strafflagstiftningen vad gäller våld mot kvinnor, men stora insatser kommer att krävas för att förändra synen på kvinnans rättigheter och kvinnors roll i samhället och i hemmet. Hedersrelaterat våld fortsätter att utgöra ett stort problem.

Funktionshindrade är marginaliserade och stigmatiserade i det turkiska samhället och deras rättigheter är begränsade. Såväl lagstiftning, sociala trygghetsystem som tillgänglighet är i behov av reformering, stöd och kapacitetsuppbyggnad. EU har uppmärksammat problemet, men kommer att inleda stöd tidigast 2007.

3 SLUTSATSER AV SAMARBETET 2002-2004

Ett begränsat svenskt utvecklingssamarbete med Turkiet har funnits sedan 1992. Volymen låg inledningsvis på omkring 4 MSEK per år och samarbetet var inriktat på stöd till åtgärder för att öka respekten för mänskliga rättigheter. I samband med att regeringen fattade beslut om en strategi för samarbetet 2002-2004, förlängd till 2005-06-30, ökade nivån för biståndet genom Sida till 10 MSEK. Strategin hade fem områden;

- Stöd till främjande av MR,
- Stöd till etablering av EU-finansierat samarbete mellan svenska och turkiska myndigheter,
- Utbildningsinsatser inom mediesektorn,
- Stöd till lokalt självstyre och
- Kulturellt samarbete.

Strategin omfattade också Sektionen för turkiskt-svenskt samarbete, som inrättades 2001 vid Generalkonsulatet i Istanbul. Sektionen har haft en årlig budget om 14 MSEK, finansierad från biståndsanslaget. Sveriges bilaterala stöd till Turkiet uppgick under perioden 2002-2004 till drygt 60 MSEK, varav 33,5 via Sida (här ingår även Sidas ramorganisationer som ej omfattas av strategin) och 26,5 via Sektionen.

3.1 *Samarbete finansierat genom Sida*

Stöd för de mänskliga rättigheterna har varit dominerande under perioden med cirka 60 % av det totala stödet. De svenska insatserna har handlat om arbete mot tortyr, om kapacitetsutveckling inom det turkiska rättsväsendet och rättigheter för personer som tillhör en minoritet. Trots relativt blygsamma summor har Sveriges insatser givit konkreta resultat, och fått positiv uppmärksamhet.

Raoul Wallenberginstitutet har framgångsrikt genomfört ett samarbete med ett privat universitet i Istanbul, Bilgi, som handlat om kapacitetsutveckling för domare, åklagare och nyckelpersoner inom offentlig förvaltning. Projektet har bidragit till en ökad kunskap om EU-rätt och internationell praxis på MR-området, och fått stor uppmärksamhet i Turkiet. Studieresor har varit ett effektivt verktyg i projektet. Advokater utan Gränser har fått medel för rättegångsbevakning och utbildningsinsatser. Human Rights Foundation of Turkey (HRFT) har under flera år spelat en viktig roll för att synliggöra kampen mot tortyr, och bidragit till den positiva utvecklingen på detta område. Stödet till HRFT kommer att avvecklas under perioden 2005-2007. Att stödet successivt minskas är ett erkännande av att Turkiets ambition att införa "nolltolerans" för tortyr börjar ge resultat.

Ett visst ekonomiskt stöd till etablering av EU-finansierat samarbete har givits. Sida har under de gångna två åren försökt intressera svenska myndigheter att ansöka om olika former av EU-finansierat samarbete, men det har hittills bara lett till två twinningprojekt, som genomförs av Fiskeriverket resp. Domstolsverket.

Ett projekt rörande fortbildning för yngre journalister kunde framgångsrikt genomföras i Istanbuls akademiskt utbildade engelskspråkiga mediamiljö, men stötte på problem bl a med att nå ut till lokala media, med att identifiera en kompetent turkisk motpart, svagt deltagande och en stark ägarkoncentration som medför begränsningar. Projektet avslutades i förtid. Stöd till lokalt självstyre har inletts. Sveriges Kommuner och Landsting (f d Kommunförbundet) har inletts ett samarbete med det turkiska kommunförbundet och genomfört en workshop. Tre svenska kommuner har påbörjat vänortsprojekt, men de har ännu inte utvecklats till fullödiga samarbeten.

Svenska Institutet har främst genomfört satsningar på olika typer av vidareutbildning. Som exempel kan nämnas ett seminarium i Stockholm för politiskt aktiva kvinnor, en workshop på Gotlands konstskola för barnkulturpedagoger och Ulla Lembergs workshops för unga fotografer i Istanbul, Ankara och Diyarbakir i samband med hennes fotoutställningar. Jämställdhet och kvinnors rättigheter har varit och är ett prioriterat område i satsningarna.

3.2 *Samarbete genom Generalkonsulatets Sektion för turkiskt-svenskt samarbete*

Sektionen för turkiskt-svenskt samarbete syftar till att främja kontakterna mellan Sverige och Turkiet och stödja Turkiets strävan mot ett medlemskap i Europeiska Unionen. Sektionen behandlar också frågor av betydelse för förhållandet mellan länderna i regionen. Sektionen engagerar sig framför allt i projekt som rör EU-processen och utbytet mellan Sverige och Turkiet på områden rörande politisk, ekonomisk och social utveckling, inklusive mänskliga rättigheter och jämställdhet, samt ökad ömsesidig förståelse inom traditionens, kulturens och religionens områden. Primära samarbetspartners är förvaltning, universitet och forskningsinstitutioner, enskilda organisationer och media i Turkiet och Sverige. Under 2004 hade en referensgrupp knuten till Sektionen sitt första möte. Referensgruppen skall kontinuerligt följa Sektionens verksamhet och bidra med impulser och erfarenhet.

Exempel på projekt är EU-seminarier över hela landet i samarbete med turkiska partners, stöd till migrationsforskning, samarbete och erfarenhetsutbyte kring hedersrelaterade brott, kvinnors engagemang i politiken och jämställdhet, forsknings- och seminariesamarbete rörande bl a romer och assyrier/syrianer, mm. Engagerade samarbetspartners på svensk och turkisk sida har resulterat i att projekten kunnat konsolideras till långsiktiga samarbeten, som i flera fall utvecklats utan ytterligare stöd från Sektionen. Cirka en tredjedel av Sektionens budget har gått till stipendier för mastersstudier och forskning vid svenska universitet och högskolor. Fokus har legat på EU-relaterade utbildningar. I juni 2005 utdelades de första stipendierna till minne av Anna Lindh till turkiska studenter för studier i Sverige i de mänskliga rättigheterna. Stipendierna administreras av Svenska Institutet.

Svenska Forskningsinstitutet i Istanbul främjar forskning i Turkiet och Främre Orienten. Forskningsinstitutet sorterar under Utbildningsdepartementet och har en egen mycket begränsad budget. De har fått stöd av Sektionen för viss verksamhet.

3.3 Sammanfattning

Sammanfattningsvis har samarbetet under föregående strategiperiod innehållit två komponenter; ett väl fungerande men begränsat stöd administrerat av Sida till framför allt främjande av de mänskliga rättigheterna och en bra och diversifierad verksamhet vid Sektionen, som också innehållit stipendieverksamhet administrerad av Svenska Institutet.

4 ANDRA GIVARE

Med hänsyn till Turkiets storlek är biståndet, även det från EU, marginellt jämfört med landets egen budget. Totalt utgjorde biståndet under 2002 0,3 % av BNP. Turkiets status som kandidatland innebär att EU och de flesta givare kommer att ställa ökade resurser till förfogande, men även fortsättningsvis kommer biståndet att utgöra en liten del av Turkiets ekonomi.

4.1 EU

För närvarande pågår EU-finansierade projekt för cirka 1,15 miljarder euro (beslutade 1996-2004). Under 2005 uppgår den totala förmedlemskapsstödet till 277,7 miljoner euro och beräknas öka till 500 miljoner euro 2006. EU:s finansiering kommer att spridas över en rad områden men har två huvudkomponenter: institutionsbyggande och investeringar. Målet för de institutionsbyggande insatserna är att hjälpa landet att genomföra EUs *acquis communautaire* och att förbereda det för EU-samverkan. Investeringarna är indelade i två områden, *acquis*-relaterade investeringar för att stärka myndigheterna och den legala strukturen samt investeringar i ekonomisk och social utjämning.

4.2 Övriga multilaterala givare

Världsbankens strategi gäller perioden 2004-2006 och programmet under 2005 innehåller 19 investeringsprojekt, en gåvokomponent och ett program kring World Bank Institute. Utlåningen uppgår till totalt 646 MUSD och är fördelad på en rad sektorer, bl.a. infrastruktur och energi, hälsa, social sektor, jordbruk och landsbygdsutveckling samt ekonomiska reformer, offentlig sektor och finansiering. Flickors skolgång prioriteras.

Det finns en UNDAF för Turkiet med fyra prioriterade områden: a) Samhällsstyrning och delaktighet, b) Minskning av socioekonomiska och regionala skillnader, c) Jämställdhet och d) Ökad kunskap om FN:s konventioner och ökad mobilisering av resurser för att implementera dem. UNDP lanserar under 2005 ett nytt program för samarbetet med Turkiet under perioden 2006-2010. Programmet kommer att ha tre huvudsakliga områden; demokratisk styrning, fattigdom och miljö. UNFPA har ett program inriktat på sexuell och reproduktiv hälsa och kvinnor. UNICEF stöder projekt med barnrättsfrågor, kvinnors rättigheter och flickors skolgång.

4.3 Bilateral givare

Danmarks program omfattar 30 MSEK för 2005-2007 och är främst fokuserat på grundandet av en fristående nationell institution för mänskliga rättigheter samt kapacitetsutveckling knutet till denna. Irland har ett program som syftar till kapacitetsutveckling av tjänstemän, inriktat på EU:s strukturfonder. Tysklands program är fokuserat på EU-anpassning och är inriktat på att stödja uthållig utveckling på kommunal nivå och på inkomst-genererande aktiviteter, främst utveckling av små och medelstora företag (SME) i södra Anatolien. Storbritanniens program omfattade år 2004/5 drygt 30 MSEK och inkluderade stöd till ekonomiska reformer, offentlig administration, civila samhället, gemensam utrikes och säkerhetspolitik, bekämpning av organiserad brottslighet och stärkande av handelsrelationer mellan de bägge länderna. Nederländerna har de senaste fem åren inkluderat Turkiet i ett regionalt program som kompletterar EU:s finansiering och delar EU stödets mål.

5. DET FRAMTIDA UTVECKLINGSSAMARBETET

Det övergripande målet för regeringens politik för global utveckling, vari denna strategi tar sin utgångspunkt i, är en rättvis och hållbar utveckling. Målet för svenskt utvecklingssamarbete är att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. De perspektiv och åtta huvuddrag som ska prägla politiken för global utveckling och svenskt utvecklingssamarbete kan alla vara relevanta för samarbetet med Turkiet. I jämförelse med EU:s stöd för Turkiets EU-närmande är de svenska bilaterala medlen mycket begränsade. Sida bör därför koncentrera sig på några få prioriterade områden. Landets utmaningar under de närmaste åren är stora, och starkt knutna till förhandlingarna om medlemskap i EU där det omfattande regelverket ställer stora krav på omvandlingar av det turkiska samhället. Turkiets aktiva deltagande i EU-närmandet bedöms som det bästa sättet att långsiktigt bekämpa fattigdomen i Turkiet. Arbetet med att stärka de mänskliga rättigheterna är centralt i förhandlingarna, och har också dominerat Sidas samarbete med Turkiet under föregående strategiperiod. Erfarenheterna från det hittillsvarande samarbetet är goda och de satsningar som gjorts på att främja demokrati och mänskliga rättigheter har givit bra resultat och varit efterfrågade av Turkiet. Rättigheter och anpassning till EU bör därför vara huvudfrågor i det framtida samarbetet. Program- och budgetstöd kommer ej att bli aktuellt i Turkiet.

5.1 Mål för utvecklingssamarbetet med Turkiet

Inom ramen för det övergripande målet för svenskt utvecklingssamarbete skall målet för det framtida samarbetet med Turkiet vara

att stärka den fortsatta demokratiseringsprocessen och respekten för de mänskliga rättigheterna samt bidra till att Turkiet blir väl förankrat i europeiska värdegemenskaper och samarbetsstrukturer.

Stödet skall, med utgångspunkt i rättsstatsprincipen, fokusera på främjandet av de mänskliga rättigheterna, däribland rättigheter för kvinnor och personer som tillhör en minoritet eller är funktionshindrade. Områden där Sverige har en komparativ fördel eller en efterfrågad erfarenhet att erbjuda bör prioriteras, liksom behoven i Sydöstra Turkiet. I genomförandet av stödet skall svenska myndigheter, organisationer, folkrörelser, kommuner och företag uppmuntras att delta. Samordning med övriga givare bör eftersträvas. Transitionserfarenheter från EU:s nya medlemsländer bör, när så är möjligt, tas till vara genom trepartssamarbeten. Ökade bilaterala kontakter och den snabba utvecklingen i Turkiet kan innebära delvis förändrade förutsättningar. Flexibilitet och beredskap för nya behov och initiativ ska därför finnas.

Utvecklingssamarbetet med Turkiet genom Sida omfattar cirka 20 MSEK för 2005 och skall öka till omkring 30 MSEK per år under återstoden av strategiperioden. Generalkonsulatets i Istanbul Sektion för turkiskt-svenskt samarbete disponerar 2005 14 MSEK, varav omkring 9 miljoner för projekt. Sektionens verksamhet förutses under strategiperioden fortsätta ungefär på denna nivå. Det svenska utvecklingssamarbetet med Turkiet förutses fortsätta under den tid landets förhandlingar med EU pågår.

5.2 Framtida samarbetsområden

5.2.1 Stöd till de mänskliga rättigheterna

Bland det viktigaste att beakta i det fortsatta reformarbetet och kapacitetsuppbyggnaden är respekten för de mänskliga rättigheterna. Även EU prioriterar detta. Särskild prioritet bör ges till arbetet med att stärka rättigheterna för personer som tillhör en minoritet, kvinnans rättigheter och funktionshindrades rättigheter. Sverige har sedan tidigare en aktiv dialog och har byggt upp väl fungerande samarbeten som kan fungera som en plattform för den fortsatta dialogen. I den dialogen framstår rättsstatsprincipen och de mänskliga rättigheterna, särskilt med fokus på kvinnors, minoriteter och funktionshindrades rättigheter, som särskilt viktiga att driva.

Turkiska myndigheter har uttryckt fortsatt intresse för svensk-turkiska utbildningsinsatser inom rättsväsendet. Det framtida samarbetet skall bidra till att bygga upp den lokala kapaciteten att på egen hand bedriva undervisning om de mänskliga rättigheterna. Dessutom behövs stöd till det civila samhället för att stärka

dess roll som kompetent part och garant för efterlevnaden av de internationella konventioner som Turkiet har anslutit sig till.

I arbetet med att stärka rättigheterna för kvinnor, minoriteter, och funktionshindrade, bör vikt läggas vid att involvera det civila samhället både i Sverige och Turkiet.

5.2.2 Samarbete till stöd för Turkiets integration i Europa

EU-kommissionen har uppmanat medlemsstaterna att aktivt uppmuntra alla former av samarbete med föreningar, organisationer, myndigheter, kommuner och andra sammanslutningar i Turkiet. Sida ska skapa möjligheter för detta. Sektionen för turkiskt-svenskt samarbete vid GK Istanbul ska fortsätta sina insatser på detta område och intensifiera samarbetet med Svenska Institutet. Samverkan med svenskt näringsliv ska ske när så är möjligt.

a. Myndighetssamarbete

Turkiet har uttryckt önskemål om samarbete med myndigheter i alla EU-länder i syfte att genomföra acquin. EU ställer stora summor till förfogande för detta ändamål bl a genom twinning. För att uppmuntra svenska myndigheter att delta ska Sida bidra med medel för förberedelser, anbudsskrivning och medfinansiering. Som ett komplement ska Sida vara öppen för att stödja bilaterala samarbeten. Mindre projekt och expertutbyten som kan föregå eller vara ett resultat av större EU-finansierade projekt ska kunna finansieras.

b. Kommunsamarbete / vänortssamarbete

Utvecklingen mot lokalt självstyre i Turkiet har inletts. Ett bidrag i processen är stöd till utvecklingsprojekt som genomförs i samarbete mellan svenska och turkiska kommuner, s.k. vänortssamarbete. Sveriges Kommuner och Landsting kan komma att spela en viktig roll genom att inspirera till reformer av den kommunala sektorn och till utveckling av det turkiska Kommunförbundet.

c. Samarbete mellan enskilda organisationer

Det är möjligt för svenska enskilda organisationer att få bidrag till 90 % av kostnaden för organisationsutvecklande samarbete med turkiska enskilda organisationer. Stödet administreras genom Sidas s.k. ramorganisationer. Samarbetet kan intensifieras och uppmuntras genom särskilda insatser. Sektionen och Svenska Institutet ska ge stöd till samsamarbetsprojekt i enlighet med sina uppdrag.

d. Kulturellt samarbete och akademiskt kontakter

Sektionen för turkiskt-svenskt samarbete vid GK Istanbul ska fortsätta sin etablerade verksamhet och prioritera aktuella och nydanande projekt och samarbeten. Kulturutbytesprogrammet mellan Sverige och Turkiet, administrerat av Svenska Institutet, ska fortsätta och eventuellt breddas. Det bör inriktas på kultur och samhällsfrågor som kan förbättra förutsättningarna för demokratisering och EU-integration.

Inom ramen för strategin bör också finnas möjlighet att pröva förslag om stöd för akademiska kontakter mellan Sverige och Turkiet, under förutsättning att dessa är i linje med strategins mål. I detta sammanhang bör Svenska Forskningsinstitutet i Istanbul kunna ha en viktig roll, i samarbete med Sektionen.

Formerna för samarbetet genom Svenska Institutet, liksom för stöd för akademiska kontakter, kommer att utformas närmare av Utrikesdepartementet.

6 GENOMFÖRANDE

Sida och Sektionen har det övergripande ansvaret för genomförandet av samarbetsstrategin och bör eftersträva ett brett deltagande av svenska myndigheter, organisationer, folkrörelser, kommuner och företag i utvecklingsarbetet. Uppföljning skall ske i helårsrapporter från Sida respektive Sektionen samt årliga möten mellan UD, Sida, Sektionen och ambassaden i Ankara. Administrationen av stödet via Sida har tidigare hanterats med 0,1 årsarbetskraft. En ökning till 0,5 årsarbetskraft planeras under strategiperioden.

Verksamheten vid Sektionen för turkiskt-svenskt samarbete förutses fortsätta i samma omfattning och med samma resurser som tidigare. Sektionen driver sitt program fristående från Sida och styrs både av denna strategi och av de särskilda föreskrifter som regeringen satt upp. Den nu inrättade referensgruppen kan bidra med viktiga impulser och erfarenheter till Sektionens arbete, och kommer att hålla regelbundna seminarier. En utvärdering av Sektionens verksamhet skall göras under strategiperioden.

REGERINGSKANSLIET

Utrikesdepartementet

Fler exemplar kan beställas hos UD-PIK-INFO, 103 39 Stockholm

Tel: 08-405 1000, Fax: 08-723 11 76, webb: www.ud.se

Omslag: UD-PIK-INFO, tryck: XBS Grafisk service, 2005

Artikelnummer: UD 05.053